

**ÖABT
2026**

VIDEO DERS
HEDİYELİ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

MEB-AGS ÖABT

**DİN KÜLTÜRÜ VE
AHLAK BİLGİSİ**

&

**İMAM HATİP LİSESİ
MESLEK DERSLERİ ÖĞRETMENLİĞİ
KONU ANLATIMLI**

Video derslere ve kitabın
baskı tarihinden sonraki
güncellemelere erişebilmek için
QR kodu okutunuz.

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

MEB-AGS ÖABT Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi / İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri Öğretmenliği Konu Anlatımlı

ISBN 978-625-6140-31-8

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

2. Baskı: 2025, Ankara

Yayın-Proje: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: yayinevi@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Ankara Özgür Matbaacılık
1250. Cad. No: 25 Ostim Yenimahalle/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 46821

Değerli Okuyucularımız,

Elinizdeki bu kitap, MEB-AGS ÖABT Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği ve İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri Öğretmenliği kapsamındaki soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinme ve geliştirme sürecinde siz değerli okuyucularımıza kılavuz olarak hazırlanmıştır.

Kitabın hazırlanış sürecinde, sınav kapsamındaki temel alanlarda kapsamlı alanyazın taraması yapılmış, bu kitabın gerek MEB-AGS ÖABT’de gerekse gelecekteki meslek hayatınızda ihtiyacınızı maksimum derecede karşılayacak bir başucu kitabı niteliğinde olması hedeflenmiştir.

Detaylı, güncel ve anlaşılır bir dilde yazılan konu anlatımları, her ünite içeriği ÖSYM formatına uygun, çözümlü test sorularıyla pekiştirilmiştir. Ayrıca konu anlatımlarında verilen bilgi ve çözüm tekniklerine ek olarak uyarı kutucuklarıyla önemli konulara dikkat çekilmiştir.

Yoğun bir araştırma ve çalışma sürecinde hazırlanmış olan bu kitapla ilgili görüş ve önerilerinizi yayinevi@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da 0538 594 92 40 numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunabilmek ümidiyle...

PEGEM Akademi

Kitabın içeriği, MEB’in yapacağı program değişikliği veya buna bağlı olarak ÖSYM’nin sınav içeriğinde yapacağı değişiklik durumunda, kitabın dijital hâlinde (aktivasyon geçerlilik süresince) güncellenerek siz değerli adaylara sunulur.

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEpte, TABLETTE VE MASANDA

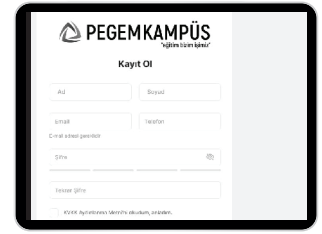

Detaylı anlatım için QR kodu okutunuz.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

1. Adım Üyelik

Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna **arti.pegemkampus.com** yazarak web sitemiz üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

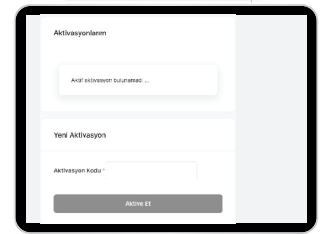

2. Adım Aktivasyon

Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan “**Aktivasyonlarım**” sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

Yırtmayınız
Kazıyınız

3. Adım Ürünlerim

“**Hibrit Kitap**” sekmesinden kitabınızın konu anlatımına ve video derslere, “**Ölçme İstasyonu**” sekmesinden konu sonu testlerine erişim sağlayabilirsiniz.

Aktivasyon kodu kitabınızın iç kapağında yer almaktadır. Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2026 tarihine kadar geçerlidir.

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

ALAN BİLGİSİ

1. Bölüm

Kur'an-ı Kerim - Tecvid - Tefsir

Kur'an'ın Nüzulu ve Metinleşmesi	1
Kur'an'ın Mushaflaşması	2
Kur'an'ın Okunması	5
Tefsir	7
Kur'an'da Lafızlararası İlişkiler	21
Dil Merkezli Kur'an İlimleri	25
Kur'an'da Yemin Edilen Varlıklar	25
Hurûf-ı Mukatta'a (Kesik Harfler)	26
Kur'an'da Çelişki Vehmi (Müşkilü'l - Kur'an)	27
Kur'an'ın Siyakı (Âyetler ve Sûreler Arası Münasebet)	27
Kur'an'ın İ'cazı (İ'câzu'l-Kur'an)	28
Üslûbu'l-Kur'an	29
Kur'an'ın Gramer Yapısı (İ'râbu'l-kur'an)	29
Kur'an'ı Anlama ve Yorumlamada Yeni Yönelişler	31
Modernist Yönelişler	32
Türkçe Meâller ve Meâlcilik Hareketi	32
Nüzûl Sırasına Göre Yazılan Tefsirler	33
Kur'an'ı Kerim'deki Sûre İsimleri ve Anlamları	33
Tecvid	39
Çözümlü Test	48
Cevaplı Test	58

2. Bölüm

Hadis ve Hadis Usûlü

Hadis ve Hadis Usulü	61
Hadis	62
Peygamberimizi Konu Edinen Diğer İlimler	63
Hadis İlminin Alt Dalları	63
Hadis Çalışma Dönemleri	65
Temel Hadis Kaynakları Üzerinde Yapılan Çalışmalar	70
Derleme Niteliğindeki Çalışmalar	71
Belirli Konularla İlgili Çalışmalar	72
Halk Arasında Yaygın Olan Hadisleri	
Toplama Çalışmaları	72
Yakın Dönem Hadis Çalışmaları	74
Tarihsel Süreçte Hadis Eğitimi, Öğretimi ve Adabı	75
Hadis Öğrenim ve Öğretim Adabı	77
Ravi	77
Ravilerin Cerh ve Ta'dili	78
Ravilerin Özellikleri	78
Hadislerin Taksimi	81
Çözümlü Test	86
Cevaplı Test	91

3. Bölüm
Fıkıh - İslam Hukuku

İslam Hukukunun Mahiyeti ve Temel Özellikleri	93
Fıkıh Kavramı	93
İslam Hukuku Kavramı	94
İslam Hukukunun Oluşum Süreci ve Dönemlendirilmesi	95
Kanunlaştırma Hareketleri ve Yeni Dönem	98
İslam Hukuk Ekolleri	98
İslam Hukukunun Kaynakları	101
Yöntemler	104
Hüküm Teorisi	106
Hükümün Tanımı ve Kısımları	106
Hâkim (Hüküm Koyucu)	108
Mükellef	108
Hükme Konu Olan Fiiller	110
İctihat Teorisi	110
İslam Hukukunun Sistematiği	112
İslam Hukukunun Genel Prensipleri	114
Mülkiyet ve Akit Teorisi	115
Aile Hukuku	119
Evlenmenin Hukuki Sonuçları	121
Evliliğin Sona Ermesi (Talak)	122
Evliliğin Sona Ermesinin Sonuçları	123
Miras Hukuku	124
Ceza Hukuku	128
Çözümlü Test	133
Cevaplı Test	142

4. Bölüm
İslam İbadet Esasları

İbadet	145
İbadet Çeşitleri	145
Temizlik	148
Temizlik Aracı Olarak Su	150
Abdest	151
Mesh	152
Gusûl (Boy Abdesti)	153
Teyemmüm	154
Namaz	155
Kur'an Öğrenme ve Okuyanın Hataları	160
Ezan ve Kâmet	160
Oruç	168
Zekât	173
Hac ve Umre	178
Kurban ve Adak	184
Yeminler ve Kefaretler	187
Günlük Hayatımızdaki Başlıca Haramlar - Helaller	190
Çözümlü Test	196
Cevaplı Test	201

5. Bölüm
Akaid (İnanç Esasları) - Kelam

Kelam İlmi	204
Kelam İlminin Geçirdiği Evreler	207
Kelam İlminde Temel Meseleler	223
İman ve İman Esasları	231
İman Kavramı	231
Allah'ın Sıfatları	236
Kaderle İlişkilendirilen Bazı Kavramlar	252
Çözümlü Test	258
Cevaplı Test	262

6. Bölüm İslam Mezhepleri ve Akımları

İslam Mezhepler Tarihi	264
Diğer Din Bilimleri ile Olan İrtibatı	264
Önemli Terim ve Kavramlar	264
Mezhep Kavramı	265
Mezheplerin Ortaya Çıkış Sebepleri	265
Haricilik	268
Mürcie Mezhebi	269
Kaderiyye	270
Mutezile Mezhebi	271
Ehl-i Sünnet Ve'l-Cemaat	272
Ashâb-ı Rey ve Kelam Mezhepleri	273
Eş'arilik	274
Maturidilik	276
Şiiliğin Ortaya Çıkışı ve Kökeni	277
Zeydiyye	279
İsmailiyye Şiası	280
İmamiyye Şiası Görüşleri	282
Nusayrilik	283
Dürzilik	285
Yezidilik	287
Alevilik ve Bektaşılık	288
Alevilikte Cem Çeşitleri	291
Mehdilik İnancı Temelinde Oluşan Geç Dönem Mezhepler	291
Mehdilik	291
Ahmedilik	292
Babilik – Bahailik	292
Çağdaş İslami Akımlar	293
Çözümlü Test	300
Cevaplı Test	304

7. Bölüm Siyer – İslam Tarihi

Hazreti Muhammed'in Hayatı	307
Araplarda Dinî ve Sosyo – Kültürel Hayat	310
Kutlu Doğum	315
Hz. Peygamber'in Gençliği	316
Hz. Hatice ile Evliliği	317
Kâbe Hakemliği	318
İslam'ın Mekke Dönemi	319
Hz. Muhammed'in Peygamberliğinin Başlaması	319
İslam'ın Medine Dönemi	325
Hudeybiye Anlaşması	332
Umretü'l – Kazâ	334
Müte Savaşı	334
Huneyn Gazvesi	336
Tebük Gazvesi	337

Heyetler Yılı	338
Veda Haccı ve Veda Hutbesi	339
Hz. Peygamber'in Vefatı Öncesinde Yaşanan Bazı Gelişmeler	339
Hz. Peygamber'in Vefatı	339
Hz. Peygamber'in Mirası	340
Hz. Muhammed'in Ahlakî Şahsiyeti, Aile Hayatı, Siyasi ve Askerî Kişiliği	340
Hz. Peygamber'in Aile Hayatı	340
Hz. Ebû Bekir Dönemi	342
Hz. Ömer	345
Hz. Osman Dönemi	350
Hz. Ali Dönemi	353
Hz. Hasan Dönemi	357
Emevi ve Abbasi Dönemi	358
İslam Kültür ve Uygarlığı	365
Türklerin İslamiyeti Kabulü	368
Çözümlü Test	374
Cevaplı Test	379

8. Bölüm İslam Kültür ve Medeniyeti

Kültür Unsurları	382
İslam Kültür ve Medeniyeti	382
İslam Medeniyetinin Doğuşu	383
İslam Medeniyetinin Özü	385
İslam Medeniyetinin Özellikleri	385
İslâm Medeniyeti ve İlim	386
İslam Medeniyeti ve Adalet	386
İslam Medeniyeti ve Hoşgörü	387
İslâm Medeniyetinde İnsan Hakları	387
İslam Medeniyetinin Batıya Tesirleri	390
İdarî ve Siyasî Kurumlar	390
İktisadi Kurumlar	395
İslam Medeniyetinde İktisadi Kurumlar	395
Beytülmal	395
Eğitim Öğretim Kurumları	397
Hukuk Kurumları	398
Askerî Kurumlar	400
Çözümlü Test	402

9. Bölüm İslam Sanat ve Estetiği

İslam ve Sanat	405
Erken Dönem İslam Mimarisi	407
Osmanlı Mimarisi Dönemleri.....	414
A. Erken Dönem Mimarisi (Bursa-Edirne Dönemi) ..	414
B. Klasik Dönem Mimarisi.....	415
C. Geç Dönem Osmanlı Mimarisi.....	416
Klasik Dönem Yapı Türleri	416
Dini Yapılar	419
Eğitim Yapılar	421
Sivil Yapılar	421
Askeri Yapılar	423
Hat Sanatı	423
Tezhip Sanatı.....	427
Ciltleme/Ciltçilik	427
Minyatür Sanatı	429
Ebru Sanatı.....	430
Çini Sanatı.....	430
Dinî Mûsikisi	431
Sanat Tarihi İle İlgili Kavramlar	433
Çözümlü Test	436

10. Bölüm İslam Felsefesi

İslam Felsefesi	444
İslam Düşüncesinin Temel Sorunları	453
Rasyonel Düşünme İmkânı	453
Doğu İslam Filozofları	455
Bilgi Teorisi.....	457
Farabî ve Eserleri	457
İbni Sina	459
Batı Endülüs Filozofları	461
Çağdaş İslam Düşüncesi Kişiler ve Görüşler.....	465
Osmanlı Düşüncesi	469
Osmanlı Düşüncesinin Tarihîsel Dönüşümü	470
Tarihîsel Dönüşümün Tanıkları	471
Felsefe Eleştirileri ve Cevapları (Tehafütler Geleneği) ..	472
Ebu Hamid El – Gazali	473
Tarih Düşüncesi	475
İslam Düşüncesinin Batıya Etkisi	478
İslâm Düşüncesinin Batı'ya Geçiş Yolları	479
Batı Felsefesine Etki Eden Müslüman Filozofları.....	479
Çözümlü Test	482
Cevaplı Test.....	485

11. Bölüm Din Felsefesi

Din Felsefesi	488
Tanrının Varlığı	490
Tanrının Sıfatları	494
Kötülük Problemi	495
İnsan Hürriyeti ve Determinizm Problemi	496
Ölümsüzlük Problemi	497
Tanrı - Evren İlişkisi.....	497
İman Akıl ve Bilgi İlişkisi	501
Çözümlü Test	505
Cevaplı Test.....	510

12. Bölüm Din Sosyolojisi

Din Sosyolojisinin Doğuşu ve Gelişimi	512
Sosyoloji	512
Din Sosyolojisi	512
Yöntem ve Teknikler	513
Kurucular	515
Çağdaş Bazı Yönelimler	517
İslam Dünyasında Din Sosyolojisi.....	517
Türkiye'de Din Sosyolojisi	519
Cumhuriyet Dönemi	521
Dinin Sosyolojik Manası	521
Dine Sosyolojik Bakış.....	522
Toplumsal Değişim ve Din	523
Toplumsallaşma.....	527
Din Devlet İlişkileri	531
Küreselleşme ve Din.....	534
Kamusal Alan ve Din.....	536
Yeni Dinî Hareketler.....	540
Din ve Terör	543
Çözümlü Test	547
Cevaplı Test.....	552

13. Bölüm Din Psikolojisi

Din Psikolojisi Bilimi.....	554
Din Psikolojisinin Tanımı, Konusu ve Yöntemi.....	554
Din Psikolojisinin Diğer Bilim Dallarıyla İlişkisi.....	554
Din Psikolojisinde Yöntem.....	555
Din Psikolojisinde Araştırma Konuları	557
Din Psikolojisinin Tarihçesi	557
Psikolojide Yaklaşımlar	559
Dindarlık	562
Dini İncanın Psikolojik Yapısı ve Tabiatı.....	578
Tanrı Kavramı ve Tanrı Tasavvuru.....	581
Dua Psikolojisi	584
Çözümlü Test	591
Cevaplı Test.....	594

14. Bölüm Din Eğitimi

Din Eğitimi	596
Din Eğitiminin Temelleri	598
İslam Eğitim Tarihi	599
Eğitim-Öğretim Kurumları.....	603
Din Eğitimi ve Öğretiminde İlkeler.....	604
Küreselleşme, Çok Kültürlülük ve Din Eğitimi	607
Kur'an'ın İnanç Farklılıklarına Yaklaşımı.....	608
Din Eğitimi ve Din Hizmetlerinde İletişim	609
Rehberlik Kavramı ve İlkeleri	611
Çözümlü Test	615
Cevaplı Test.....	621

15. Bölüm Dinler Tarihi

Dinin Anlamı ve Değeri	623
Dinler Tarihinin Önemi ve Bir Bilim Dalı Olarak Gelişmesi	623
Dinler, Mezhepler ve Kültürler	624
Hinduizm	625
Budizm	629
Sihizm	632
Taoizm.....	633
Konfüçyanizm	634
Şintoizm.....	635
Mecusilik.....	637
Sâbilik.....	639
Yahudilik	640
Hristiyanlık.....	648
Çözümlü Test	655
Cevaplı Test.....	662
 Kaynakça.....	 664

KUR'AN'IN NÜZULU VE METİNLEŞMESİ

Kur'an'ı Kerim, yüce Allah tarafından insanlığa gönderilmiş en son ilahi kitaptır. Son peygamber Hz. Muhammed'e yaklaşık yirmi üç yılda nazil olmuştur.

Kur'an'ın Nüzul Süreci: Vahiy

Sözlük Anlamı: V-h-y kelimesinin mastarı olup gizli ve süratli bildirmek, seslenmek, fısıldamak, emretmek, telkin etmek, ilham etmek, işaret etmek, yazı yazmak, bir şeyi başkasına intikal ettirmek, elçi göndermek ve içgüdü anlamlarına gelir.

Terim anlamı: Yüce Allah'ın insanlara ulaştırılmasını istediği mesajlarını peygamberlerine, alışılmışın dışında gizli bir yolla süratli bir şekilde iletmesidir.

Vahyin Başlangıcı: Hz. Aişe, Resulullah'ın vahiy başlangıcının uykuda sadık rüya görmekle olduğunu bildirmiştir. Bu arada yalnızlık kendisine sevdirelmüş, Resulullah Hira Mağarası'na çekilerek ibadete dalmıştır. Bu duruma "Tahannus" denir.

Bu durum 27 Ramazan 610 tarihine kadar devam etmiştir. Bu tarihte yine Hira Mağarası'nda iken Cebrail ona gelip "Oku!" demiş Resulullah "ben okuma bilmem" cevabını vermiştir. Üçüncü defa meleğin aynı soruyu sorması sonrasında Alak sûresinin ilk beş ayeti nazil olmuştur. Korku içindeki Hz. Peygamber, Hz. Hatice'nin yanına giderek olanları anlatmıştır. Hz. Hatice Resulullah'ı teskin ettikten sonra Hz. Hatice'nin amca oğlu ve aynı zamanda bir bilgin olan Varaka b. Nevfel'in yanına götürerek olanları anlatmıştır. Varaka, Hz. Peygamber'e gelenin Cebrail olduğunu müjdelemiştir.

Sonrasında vahiy bir müddet kesilmiş (fetret-i vahiy) daha sonra Müddessir sûresinin baş tarafı nazil olmuştur.

Vahyin Çeşitleri:

1. **Vahy-i Metlûv:** Okunan vahiydir. Kelimesi kelimesine nazil olmuş metindir. Namazlarda kıraatte okunan vahiydir. Yani Kur'an'ı Kerim'dir.
2. **Vahy-ı Gayrı Metlûv:** Peygamber'in diliyle ifade edilen, namazlarda kıraatte okunmayan vahiydir ki Hadis-i Şerifler bu nevidendir.

Vahyin Geliş Şekilleri

Bu husus Kur'an'da Şûra sûresi 51. ayette şöyle geçmektedir:

"Allah bir insanla ancak vahiy yoluyla veya perde arkasından konuşur yahut bir elçi gönderip izniyle ona dilediğini vahyeder." (Şûra (42), 51)

1. Allah'ın mesajları peygamberinin kalbine doğrudan yerleştirmesi
2. Vahyin perde arkasından bildirilmesi
3. Sadık rüya (Bu vahiy çeşidi vahyin başlangıcında olmuştur. Sadık rüya ile hiçbir ayet ve sûrenin inmediği bildirilmektedir.)
4. Cebrail'in aslı sûretiyle görünerek vahiy getirmesi
5. Cebrail'in görünmeden çingirak sesine benzer bir vahiy getirmesi
6. Cebrail'in insan şeklinde görünmesi

Vahiy Esnasında Görülen Hâller

1. En soğuk günde bile Resulullah'ın alnının terlemesi
2. Resulullah'ın üzerine büyük bir ağırlığın çökmesi
3. Resulullah'ın yanında bazen arı uğultusuna benzer bir ses işitilmesi
4. Resulullah'ın sırt üstü yatıp üzerini örttürmesi ve yüzünün kızarması
5. Bunların dışında Resulullah'ın uykusunun gelmesi, vücudunun kaskatı kesilmesi

Vahiy ve İlham Arasındaki Farklar

1. Vahyin kaynağı belli, ilhamın kaynağı belli değildir.
2. Vahiy vasıtalı ilham ise vasıtasız olarak tecelli eder.
3. Vahiy son bulmuştur, ilham ise devam etmektedir.
4. Vahiy bağlayıcıdır, ilham ise bağlayıcı değildir.
5. Vahiy külli ve umumî, ilham ise cüz'î ve hususidir.
6. Vahyî bilgiler birbiriyle çelişmez ancak ilham bilgileri birbiriyle çelişebilir.

Vahiy Kâtipleri

Birçok sahabe vahiy kâtipliği yapmıştır. Medine Dönemi'nde Hz. Peygamber'e 65 kişi vahiy katipliği yapmıştır. Mekke'de ilk vahiy katibi Abdullah b. Sa'd b. Ebî Sarh', Medine'de ilk vahiy katibi Übey b. Ka'b'dır. Ondan sonra Zeyd b. Sabit vahiy katipliği yapmıştır.

Ebû Bekir, Ömer b. Hattab, Ali b. Ebî Tâlib, Osman b. Affan, Zübeyr b. Avvâm, Amr b. Âs, Huzeife b. Yeman, Amir b. Führeyre, Muaviye, Abdullah b. Erkam, Talha b. Ubeydullah ve Halid b. Velid vahiy kâtiplerinden birkaçıdır.

Vahyin Yazıldığı Malzemeler

Hurma yaprakları, ince beyaz taşlar, kürek ve kaburga kemikleri, işlenmemiş deri, ince deri (rakk), çanak-çömlek parçaları, parşömen parçaları, tahta levhalar ve bez parçaları inen ayetlerin yazıldığı malzemelerdir.

Vahye Ait Bazı Terimler

El-Hadârî: Hz. Peygamber seferde değilken inen ayetler. Kur'an'ın ekserisi bu şekilde nazil olmuştur.

Es-Seferî: Seferde ve savaşta inen ayetler (Nisa sûresinin 176. Ayet).

En – Nehârî: Gündüz nazil olan vahiyler (Kur'an'ın ekserisi gündüz nazil olmuştur).

El – Leylî: Gece inen vahiyler (Tevbe / 118).

Es – Sayfî: Yaz mevsiminde inen ayetler (Nisa sûresi 176).

Eş – Şitâî: Kış mevsiminde nazil olan ayetler (Nur sûresi 11-26. Ayetler).

El – Firâşî: Hz. Peygamber yatağında iken inen ayetler (Maide sûresi 67. Ayet).

El – Ardî: Hz. Peygamber yeryüzünde iken nazil olan ayetler.

Es – Semâî: Hz. Peygamber semada iken inen ayetler (Bakara 285. Ayet).

Vahyin Nüzul Aşamaları

Levhî mahfuza inmesi → Yakın sema denen Beytu'l – izzeye indirilmesi (Âlimlerin çoğunluğuna göre buraya toptan indirilmiştir.) → Hz. Peygamber'e indirilmesi şeklindedir.

Kur'an'ı Kerim'de her şeyin yüce Allah'ın ilminde olduğu ve kaydedildiği bildirilir. Bu kayıtla ilgili olarak Levh-i mahfuz, kitab-ı meknun, ümmül kitab ve kitab-ı mübin kavramları kullanılmıştır.

NOT !**Vahyin Hz. Peygamber'e Parça Parça İndirilmesinin Hikmetleri**

1. Hükümlerde mükellefiyet hususunda Müslümanlarca kolaylık sağlamıştır.
2. Çoğunluğu okuma - yazma bilmeyen Arapların Kur'an'ı okuma ve anlamaları kolaylaşmıştır.

“Biz Kur'an'ı, insanlara dura dura okusun diye âyet âyet ayırdık ve onu peyderpey indirdik.” (İsra / 106)

3. Ona inanmayanların iç yüzleri ortaya çıkmıştır.

“Münafıklar, kalplerinde olan şeyleri, yüzlerine karşı açıkça haber verecek bir sûrenin üzerilerine indirilmesinden çekinirler. De ki: ‘Siz alay ede durun! Allah, çekindiğiniz o şeyi ortaya çıkaracaktır.’” (Tevbe, 64)

4. Soru ve sorunlara anında cevap ve çözüm getirilmiştir.
5. Vahyin sürekliliği Hz. Peygamber ve ashaba moral kaynağı olmuştur.
6. Yapılan hatalar anında düzeltilmiştir.
7. Kur'an'ın ezberlenmesi ve yazılması kolaylaşmıştır.
8. Kur'an'ın önceden başkası tarafından yazıldığı şüphesini ortadan kaldırmıştır.
9. İlahi irade tarafından değiştirilmesi gereken bazı hükümlerin zamanı gelince değiştirilmesine imkân sağlamıştır. (Nasih-Mensuh)
10. Böylece edebiyatçılara meydan okumuştur.

KUR'AN'IN MUSHAFLAŞMASI

- Hz. Peygamber kendine indirilen ayetleri önce ezberler sonra tebliğ ederdi.
- Hz. Peygamber ayetleri önce erkeklere sonra kadınlara okurdu. Onu dinleyenler yazı biliyorsa yazıyorlar, yazma imkânı olmayanlar ezberliyordu.
- İnen ayetler vahiy kâtipleri tarafından yazılıyordu.
- Bu ezberleme ve yazım Hz. Peygamber hayatta olduğu sürece devam etti.
- Hz. Peygamber'in vefatı sonrasında Yemame Savaşı'nda 70 kurrâ sahabe şehit edilince Hz. Ömer'in teklifiyle Hz. Ebu Bekir Dönemi'nde ayetler bir araya toplandı.
- Kur'an'ın bir araya toplanması işi Zeyd b. Sabit başkanlığında bir heyet tarafından yapıldı.

Sahabeyi Kur'an'ı Ezberlemeye Sevk Eden Sebepler

1. Güçlü bir hafızaya sahip olmaları
2. Namazda belli miktarda Kur'an okumanın gerekli oluşu
3. Kur'an'ın emir ve yasaklarına uymanın gerekli olması
4. Resulullah'ın Kur'an eğitimi ile bizzat ilgilenmesi
5. Kur'an okuyanlara verilecek sevabın büyük olması

Kur'an'ın Hz. Peygamber Dönemi'nde Bir Cilt Hâlinde Toplanmasının Sebepleri

1. Hz. Peygamber hayatta olduğu müddetçe vahyin devam ediyor oluşu
2. Ayet ve sûrelerin nüzul tarihine göre sıralanmıyor oluşu
3. Vahyin tamamlanmasıyla Hz. Peygamber'in vefatı arasındaki sürenin kısa olması. (Âlimlerin çoğuna göre bu süre 9 gecedir.)